

ทัศนคติของประชาชนต่อการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองในเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร
The Attitude towards the Political Party Membership Registration
in Laksi District, Bangkok

นิติพัฒน์ นุ่นปุย¹ จิดาภา ธิரசิริกุล²
Nitipat Nunpui, Jidapa Thirasirikul

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับทัศนคติของประชาชนต่อการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองในเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 2) เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลจำแนกตาม อายุ อาชีพ สถานภาพสมรส และรายได้ กับทัศนคติของประชาชนต่อการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองในเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทสื่อกับทัศนคติของประชาชนต่อการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองในเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ได้แก่ประชาชนที่อยู่อาศัยในเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร โดยมีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป จำนวน 400 คน ซึ่งเป็นการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มโดยบังเอิญ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ผลการวิจัยพบว่า ทัศนคติของประชาชนต่อการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองในเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานครอยู่ในระดับสูง และเมื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลแล้ว พบว่า เพศและอาชีพที่แตกต่างกัน มีทัศนคติของประชาชนต่อการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองในเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ 0.05 การมีส่วนร่วมทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของประชาชนต่อการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองในเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร

คำสำคัญ (Keywords) : ทัศนคติ; สมาชิกพรรคการเมือง; เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร

Abstract

This research article aimed to 1) study the public attitude toward the political party membership registration in Laksi district, Bangkok, 2) compare the public attitude toward the political party membership registration in Laksi district, Bangkok, classified by personal factors including gender, age, income and occupation, and 3) study relations between political participation and the public attitude toward the political party membership registration in Laksi district, Bangkok. It was quantitative research. The sample consisted of 400 people by accidental sampling and the questionnaire for the data collection. The statistical techniques

Received: 2025-02-25 Revised: 2025-03-26 Accepted: 2025-03-29

¹ นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยสาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม, Student of Master of Political Science Program, Siam University. E-mail: polsiamsu10@gmail.com

² อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัยสาขารัฐศาสตร์คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม, lecturer of Graduate School in Political Science, Siam University. E-mail: somkid.polsu@hotmail.com

were percentage, mean, standard deviation, One-Way ANOVA and Pearson's Moment Product Correlation.

The research found that the public attitude toward the political party membership registration in Laksi district, Bangkok, was high level. Sex and occupation had significant impacts on different levels of public attitudes toward political party membership registration in Laksi District, Bangkok, at a significance level of 0.05. Additionally, political participation was related to people's attitudes toward political party applicants in Laksi District, Bangkok, at a significance level of 0.05.

Keywords: attitude; political party membership registration applicant; Laksi District, Bangkok

บทนำ (Introduction)

ภายใต้โครงสร้างทางสังคมในระบอบประชาธิปไตย พรรคการเมืองซึ่งเป็นกลุ่มทางการเมืองที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นเป็นองค์กร มีชื่อและเครื่องหมายของตนเองอย่างชัดเจน และส่งตัวแทนลงสมัครรับเลือกตั้ง เพื่อเข้าดำรงตำแหน่งทางการเมือง ขณะที่โครงสร้างการปกครองของระบอบเผด็จการ พรรคการเมืองจะเป็นองค์กรทางการเมืองเพียงองค์กรเดียวที่สามารถผูกขาดอำนาจในการปกครองประเทศ ทั้งนี้ความแตกต่างระหว่างพรรคการเมืองจากระบบการเมืองที่ต่างกัมนั้นเกิดจากความแตกต่างในการได้มา ซึ่งอำนาจรัฐกล่าวคือ ระบอบประชาธิปไตย พรรคการเมืองได้อำนาจมาจากการส่งตัวแทน ลงแข่งขันในการเลือกตั้ง และเมื่อพรรคใดได้รับเสียงข้างมากก็มีโอกาสเข้าไปจัดตั้งรัฐบาล ขณะที่ระบอบเผด็จการ พรรคการเมืองได้อำนาจมาจากการใช้กำลังโค่นล้มรัฐบาลเดิม แล้วผูกขาดการจัดตั้งรัฐบาลอย่างต่อเนื่องภายใต้การปิดกั้นโอกาสให้พรรคการเมืองอื่นๆ และประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการใช้อำนาจรัฐ (นิติพันธ์ อินทโชติ และคณะ, 2564: 219-226)

บทบาทและหน้าที่ของสมาชิกพรรคการเมืองจึงมีความสำคัญในระบบพรรคการเมืองของทุกระบบการเมือง เพราะสมาชิกพรรคการเมืองจะทำหน้าที่เป็นกลไกในการขับเคลื่อนกิจกรรมทางการเมืองของพรรค ทั้งในแบบที่เป็นทางการเมืองหรือไม่เป็นทางการเมือง ซึ่งในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อปี พ.ศ. 2566 นั้นมีพรรคการเมืองไทยจำนวน 67 พรรค ได้ส่งสมาชิกพรรคการเมืองสมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมืองมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาความเป็นประชาธิปไตยของไทย ซึ่งขับเคลื่อนผ่านบทบาทของสมาชิกพรรคการเมืองแต่ละพรรคที่เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองทั้งในทางตรงและทางอ้อม (นิติพันธ์ อินทโชติ และคณะ, 2564: 220-222)

ทั้งนี้ เขตหลักสี่ซึ่งถือเป็นเขตสำคัญของกรุงเทพมหานครโดยเป็นเขตที่อยู่อาศัยรองรับการขยายตัวของเมือง ทางทิศตะวันออก (ตอนเหนือ) ของกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 และสถานที่ราชการจำนวนมากจัดตั้งอยู่ ตลอดจนยังมีพื้นที่ทางเศรษฐกิจ เช่น ตลาดการค้าและศูนย์การค้าอีกหลายแห่ง อีกทั้งมีจำนวนประชากร 98,377 คน (สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, 2567) ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการเป็นเขตที่มีความสำคัญในบริบทการปกครองและเศรษฐกิจของกรุงเทพมหานคร

การศึกษาเรื่อง ทิศนคติของประชาชนต่อการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองในเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร จึงมุ่งศึกษาถึงระดับทัศนคติและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการสมัครเป็นสมาชิกพรรค

การเมือง อันเป็นภาพสะท้อนที่สำคัญของความสนใจทางการเมืองของประชาชนต่อการมีบทบาททางการเมืองระดับสูงผ่านการเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมือง ซึ่งบ่งชี้ถึงระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในชุมชนเขตเมืองที่สำคัญ อันจะนำไปเป็นฐานข้อมูลเพื่อส่งเสริมการพัฒนาความเป็นประชาธิปไตยด้วยการยกระดับความเป็นสถาบันทางการเมืองของพรรคการเมืองให้เกิดความเข้มแข็งและเกิดความยั่งยืน อันเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาการเมืองการปกครองของไทยให้มีความเป็นประชาธิปไตยแบบสากลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาระดับทัศนคติของประชาชนต่อการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองในเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลจำแนกตาม อายุ อาชีพ สถานภาพสมรส และรายได้ กับทัศนคติของประชาชนต่อการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองในเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทสื่อกับทัศนคติของประชาชนต่อการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองในเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร

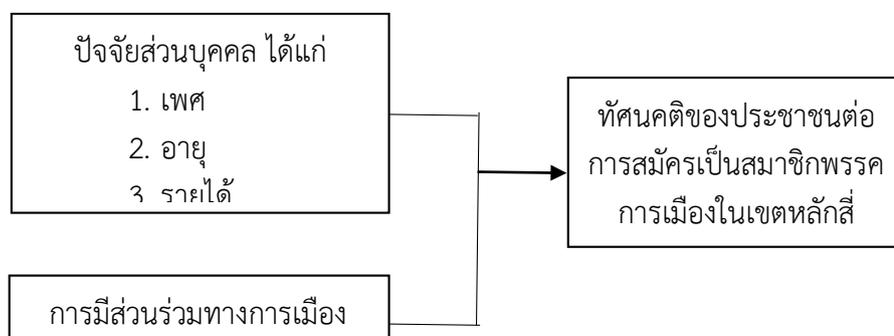
สมมติฐานการวิจัย (Research Hypothesis)

1. เพศที่แตกต่างกันมีทัศนคติของประชาชนต่อการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองในเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานครแตกต่างกัน
2. อายุที่แตกต่างกันมีทัศนคติของประชาชนต่อการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองในเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานครแตกต่างกัน
3. รายได้ที่แตกต่างกันมีทัศนคติของประชาชนต่อการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองในเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานครแตกต่างกัน
4. อาชีพที่แตกต่างกันมีทัศนคติของประชาชนต่อการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองในเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานครแตกต่างกัน
5. การมีส่วนร่วมทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของประชาชนต่อการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองในเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร

กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การศึกษาเรื่อง ทักษะชีวิตของประชาชนต่อการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองในเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร โดยเป็นการศึกษาวิจัยในรูปแบบเชิงปริมาณ ซึ่งมีขอบเขตการศึกษา ดังนี้

1. ขอบเขตของการวิจัย

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา ประเด็นในการศึกษาเน้นทัศนคติของประชาชนต่อการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองในเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ในด้านของบทบาทที่มีต่อการเมืองทั้งระดับท้องถิ่นระดับชาติ การเป็นตัวแทนของประชาชน อุดมการณ์ การส่งเสริมประชาธิปไตย และการขับเคลื่อนการทำงานของพรรคการเมือง

1.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรในครั้งนี้เป็นประชาชนที่อยู่อาศัยในเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร โดยมีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป จำนวน 100,360 คน จากฐานข้อมูลเขตหลักสี่ เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2565 (สำนักงานเขตหลักสี่, 2567) โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) กับกลุ่มตัวอย่างที่พบเจอในเขตพื้นที่ที่ศึกษา จำนวน 400 คน

1.3 ขอบเขตด้านพื้นที่ ขอบเขตด้านพื้นที่ ได้แก่ เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร

1.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา ระยะเวลาในการศึกษา 1 เมษายน-30 เมษายน พ.ศ. 2567

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยนี้ได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งชี้แจงอธิบายเกี่ยวกับแบบสอบถาม และรวบรวมแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลจากแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ ได้ถูกนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยใช้ สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson's Moment Product Correlation) โดยตัวแปรในการวิจัย ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ กล่าวคือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ และ อาชีพ กับ การมีส่วนร่วมทางการเมือง และ ตัวแปรตาม ได้แก่ ทัศนคติของประชาชนต่อการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองในเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัย (Research Results)

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติของประชาชนต่อการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองในเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ดังนี้

ด้านเพศ ส่วนใหญ่เป็น ชาย จำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 48.8 รองลงมา ได้แก่ เพศหญิง จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 43.0 และ เพศทางเลือก จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 8.2 ตามลำดับ

ด้านอายุ ส่วนใหญ่เป็น กลุ่ม 26-45 ปี จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 35.3 รองลงมา ได้แก่ กลุ่ม 18-25 ปี จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 29.8 กลุ่ม 46-60 ปี จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 27.0 และ กลุ่ม 61 ปีขึ้นไป จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 8.0 ตามลำดับ

ด้านรายได้ ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มไม่เกิน 20,000 บาท จำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 51.3 รองลงมา ได้แก่ กลุ่ม 20,001-35,000 บาท จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 34.0 และ กลุ่ม 35,001 บาทขึ้นไป จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 14.8

ด้านอาชีพ ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มรับราชการและรัฐวิสาหกิจ จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 38.0 รองลงมา ได้แก่ กลุ่มพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 35.8 กลุ่มนักศึกษา จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 16.3 และ กลุ่มอื่นๆ จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.0 ตามลำดับ

2. การมีส่วนร่วมทางการเมือง ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.22$, S.D.=1.23) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า กิจกรรมสาธารณะประโยชน์เกี่ยวข้องกับประชาชนทุกคน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$, S.D.=1.34) รองลงมา ได้แก่ การติดตามข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ และ ประชาชนต้องติดตามใส่ใจต่อการทำงานของหน่วยงานรัฐ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.20$, S.D.=1.48 และ 1.49) การสอดส่องพฤติกรรมนักรบการเมืองเป็นเรื่องจำเป็น อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.01$, S.D.=1.38) และ ประชาชนมีบทบาทสำคัญในกิจกรรมทางการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.95$, S.D.=1.51)

3. ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ข้อ 1 เพื่อศึกษาระดับทัศนคติของประชาชนต่อการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองในเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติของประชาชนต่อการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองในเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.47$, S.D.=0.83) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การสร้างพรรคมวลชนต้องมีสมาชิกพรรคที่กระจายทั่วประเทศ ($\bar{X} = 4.06$, S.D.=1.22) อยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ พรรคการเมืองสมัยใหม่ต้องมีสมาชิกพรรคที่มีอุดมการณ์เข้มแข็ง ($\bar{X} = 3.82$, S.D.=1.01) อยู่ในระดับมาก การเป็นสมาชิกพรรคเป็นสิ่งที่ดี ($\bar{X} = 3.80$, S.D.=1.34) อยู่ในระดับมาก นักการเมืองท้องถิ่นควรเป็นสมาชิกพรรค ($\bar{X} = 3.80$, S.D.=1.04) อยู่ในระดับมาก สมาชิกพรรคต้องพร้อมให้การสนับสนุนพรรคอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.64$, S.D.=1.19) อยู่ในระดับมาก การเป็นสมาชิกพรรคคือการเรียนรู้การเป็นตัวแทนทางการเมือง ($\bar{X} = 3.59$, S.D.=1.21) อยู่ในระดับมาก การเป็นสมาชิกพรรคช่วยส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยของรัฐ ($\bar{X} = 3.56$, S.D.=1.29) อยู่ในระดับมาก สมาชิกพรรคมีบทบาทมากในการกำหนดนโยบายพรรค ($\bar{X} = 3.53$, S.D.=1.16) อยู่ในระดับมาก สมาชิกพรรคคือกลไกขับเคลื่อนงานการเมืองของพรรค ($\bar{X} = 3.50$, S.D.=1.05) อยู่ในระดับมาก สมาชิกพรรคมีบทบาทสำคัญต่อการเมืองระดับชาติ ($\bar{X} = 3.38$, S.D.=1.54) อยู่ในระดับปานกลาง สมาชิกพรรคต้องพร้อมให้เงินค่าสมาชิกอุดหนุนพรรค ($\bar{X} = 3.16$, S.D.=1.18) อยู่ในระดับปานกลาง ความเข้มแข็งของพรรคการเมืองขึ้นอยู่กับสมาชิกพรรค ($\bar{X} = 3.14$, S.D.=1.33) อยู่ในระดับปานกลาง เยาวชนควรมีส่วนร่วมกับพรรคในฐานะสมาชิกพรรครุ่นเยาว์ ($\bar{X} = 3.07$, S.D.=1.15) อยู่ในระดับปานกลาง สมาชิกพรรคมีบทบาทสำคัญต่อการเมืองท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.99$, S.D.=1.65) อยู่ในระดับปานกลาง และ สมาชิกพรรคมีความสำคัญต่อการทำงานเชิงนโยบายของพรรค ($\bar{X} = 2.96$, S.D.=1.19) อยู่ในระดับปานกลาง

วัตถุประสงค์ 2 เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลจำแนกตาม อายุ อาชีพ สถานภาพสมรส และ รายได้ กับทัศนคติของประชาชนต่อการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองในเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า

สมมติฐานที่ 1 เพศ ที่แตกต่างกันมีทัศนคติของประชาชนต่อการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมือง ในเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 อายุ ที่แตกต่างกันมีทัศนคติของประชาชนต่อการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมือง ในเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 รายได้ ที่แตกต่างกันมีทัศนคติของประชาชนต่อการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองในเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 4 อาชีพ ที่แตกต่างกันมีทัศนคติของประชาชนต่อการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองในเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน

วัตถุประสงค์ข้อ 3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทสื่อกับทัศนคติของประชาชนต่อการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองในเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

สมมติฐานที่ 5 บทบาทสื่อมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของประชาชนต่อการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองในเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

ในศึกษาระดับทัศนคติของประชาชนต่อการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองในเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร พบว่า ทัศนคติของประชาชนต่อการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมือง ในเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.47$, S.D.=0.83) เนื่องจากประชาชนยอมรับว่าการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองคือการเป็นส่วนหนึ่งในสถาบันทางการเมืองที่จะต้องเข้าไปมีบทบาทในการเข้าไปสู่การจัดตั้งรัฐบาลหลังการเลือกตั้ง สอดคล้องกับ ฟาติมา ไทยเศรษฐ และ ประสงค์ กัลป์ยานะธรรม (2560: 249-268) พบว่า บทบาทสถาบันในกระบวนการเรียนรู้ทางการเมืองที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา และวิมาลา อินดั่ง และ คณะ (2558: 147-157) ศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ใช้ในการทำนายนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาล โดยส่วนใหญ่มีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมากที่สุด

จากการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลจำแนกตามอายุ อาชีพ สถานภาพสมรส และรายได้กับทัศนคติของประชาชนต่อการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมือง ในเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร พบว่า เพศ ที่แตกต่างกันมีทัศนคติของประชาชนต่อการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองในเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ เนื่องจากโดยมากเพศทางเลือกมักให้ความสนใจต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองสูง รวมทั้งยังมีแสดงบทบาททางการเมืองผ่านกลไกของพรรคการเมือง สอดคล้องกับ ธนชภา จันทวารา และคณะ (2565: 317-334) พบว่า ที่เพศที่แตกต่างส่งผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งระดับชาติ และ พรเทพ เตชะไพบูลย์ (2544: 1-16) การเป็นสมาชิกในสาขาพรรคทำให้พรรคมีรากฐานที่เข้มแข็งผ่านการติดต่อสื่อสารกับประชาชนในท้องถิ่นโดยตรงเพื่อนำข้อมูลมาปรับใช้เป็นกลยุทธ์ในการแก้ไขปัญหาและวางแผนกำหนดเป็นนโยบายของพรรค อีกทั้งพรรคประชาธิปไตยไม่มีใครเป็นเจ้าของ ทำให้พรรคมีพื้นที่สาธารณะที่ทุกคนร่วมเป็นเจ้าของได้

นอกจากนี้ อาชีพ ที่แตกต่างกันมีทัศนคติของประชาชนต่อการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองในเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่

กำหนดไว้ เนื่องจากอาชีพต่างๆ มีความใกล้ชิดกับกิจกรรมทางการเมืองไม่เท่ากัน โดยเฉพาะกลุ่มอาชีพที่ต้องเรียกร้องขอความช่วยเหลือจากระบบการเมืองก็ทำให้จำเป็นต้องแสดงบทบาททางการเมืองมากกว่ากลุ่มอาชีพที่หยุดนิ่งหรือดำเนินกิจกรรมตามครรลองของสายวิชาชีพนั้น เช่น กลุ่มค้าขายขนาดเล็ก กลุ่มมอเตอร์ไซค์รับจ้าง หรือกลุ่มรับจ้างรายวัน เป็นต้น สอดคล้องกับ ธนชภา จันทวารา และคณะ (2565: 317-334) พบว่าอาชีพที่แตกต่างกันส่งผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งระดับชาติแตกต่างกัน

รวมถึง จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทสื่อกับทัศนคติของประชาชนต่อการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมือง ในเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร พบว่า บทบาทสื่อมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของประชาชนต่อการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองในเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ เนื่องจากสื่อมีบทบาทสำคัญในการกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองซึ่งเป็นพื้นฐานของการเมืองในระบอบประชาธิปไตย โดยเน้นย้ำถึงบทบาทการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับระบบการเมือง สอดคล้องกับ ฐานิตา เฉลิมช่วง และ อัมรินทร์ นาคณัฐเศรษฐ์ (2559: 82-90) พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการพัฒนาความสัมพันธ์ทางสังคมอยู่ในระดับมากที่สุด และธนภัทร ปัจฉิมม์ (2562: 539-545) พบว่า พรรคการเมืองเหล่านี้จัดตั้งขึ้นจากตัวบุคคลและได้รับการจัดสรรเงินจากกองทุนเป็นหลักเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมของพรรค โดยไม่ได้รับเงินจากทุนสนับสนุนอื่นใด

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย (Research Knowledge)

ผลของการวิจัยนี้ได้สะท้อนให้เห็นว่า พรรคการเมืองนั้นมีบทบาทสำคัญในฐานะเป็นสถาบันทางการเมือง การขับเคลื่อนภายในพรรคการเมืองหนึ่งๆ นั้นต้องอ้างอิงและยึดถือบทบาทของสมาชิกพรรคการเมืองภายใต้อุดมการณ์ทางการเมืองที่สอดคล้องกัน จึงจะทำให้ความเป็นสถาบันทางการเมืองนั้นเข้มแข็ง การคัดสรรบุคคลเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างมาก ซึ่งต้องอาศัยหลายปัจจัยเป็นแรงผลักดันให้ประชาชนยอมรับและสนใจเข้ามาเป็นสมาชิกพรรคการเมือง ผลการศึกษาดังกล่าวจึงสามารถนำไปช่วยในการจัดทำฐานข้อมูลเพื่อนำไปสู่การวางแผนสำหรับการขยายจำนวนสมาชิกพรรคการเมืองต่อไป

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 กลไกรัฐควรส่งเสริมให้เกิดการจัดทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ที่เปิดกว้างให้ประชาชนในเขตหลักสี่ในทุกสาขาวิชาชีพสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการมีส่วนร่วมให้มากขึ้น

1.2 กองทุนพัฒนาพรรคการเมืองควรสนับสนุนด้านงบประมาณเพิ่มมากขึ้นเพื่อให้พรรคการเมืองเกิดความคล่องตัวในการเร่งระดมการคัดสรรและชักนำประชาชนเข้าสู่กระบวนการทางการเมืองผ่านการเป็นสมาชิกพรรคการเมือง

1.3 พรรคการเมืองควรกำหนดยุทธศาสตร์ที่ช่วยกระตุ้นให้ประชาชนสนใจสมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมือง

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาประเด็นวัฒนธรรมทางการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ การกล่อมเกลากองการเมือง

2.2 ควรศึกษาเพิ่มเติมถึงปัจจัยแวดล้อมอื่นๆ ได้แก่ วัฒนธรรมชุมชน หลักธรรมาภิบาลที่มีต่อทัศนคติของประชาชนในการกำหนดนโยบายสาธารณะ

เอกสารอ้างอิง (References)

- ฐานิตา เฉลิมช่วง และ อัมรินทร์ นาคณัฐเศรษฐ์ (2559) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในระดับเทศบาล จังหวัดฉะเชิงเทรา. *วารสารชุมชนวิจัยและพัฒนาสังคม*. 10(1): 82-90.
- ชนชภา จันทวารา ประสิทธิ์ กุลบุญญา ไพศาล พากเพียร (2565) บทบาทพรรคการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตเทศบาล เมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*. 7(2): 317-334.
- ธนภัทร ปัจฉิมม์ (2562) การศึกษาองค์ประกอบ ตัวชี้วัดและแนวทางการส่งเสริมสนับสนุน การจัดสรรเงินทุนพัฒนาพรรคการเมืองที่ไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อสร้างความเป็นประชาธิปไตยในพรรคการเมืองไทย. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น*. 16(1): 539-545.
- นิติพันธ์ อินทโชติ ประณต นันทิยะกุล และ สุรพล สุขะพรหม (2564) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองไทย ในจังหวัดชัยภูมิ. *วารสารสิทธิปริทรรศน์*. 22(2): 219-226.
- พรเทพ เตชะไพบูลย์ (2544) การบริหารองค์การและการดำรงอยู่ของพรรคการเมือง ศึกษากรณีพรรคประชาธิปัตย์และพรรคมหาชน. *วารสารสถาบันพระปกเกล้า*. 9(3): 1-16.
- ฟาติมา ไทยเศรษฐ์ และ ประสงค์ กัลป์ยามะธรรม (2560) สถาบันในกระบวนการกล่อมเกลากองการเมืองที่มีอิทธิพล ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี. *วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร ฉบับภาษาไทย สาขาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศิลปะ*. 37(2): 249-268.
- วิมาลา อินดั่ง อรอนงค์ วิชัยคำ และ เรมवल นันทศุภวัฒน์ (2558) ปัจจัยทำนายการมีส่วนร่วมทางการเมืองของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาล เขตภาคเหนือ. *พยาบาลสาร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*. 42(3): 147-157.
- สำนักงานเขตหลักสี่ (2567) **ข้อมูลทั่วไปของเขต**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://webportal.bangkok.go.th/laksi/page/sub/4525/ข้อมูลทั่วไปของเขต>. สืบค้นเมื่อ 18 กุมภาพันธ์ 2567.
- สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย. (2567). **สถิติประชากรและบ้าน – จำนวนประชากรแยกอายุ**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: http://stat.dopa.go.th/stat/statnew/upstat_age.php. สืบค้นเมื่อ 14 กุมภาพันธ์ 2567.